

ITÄ-10 Vasara Pekka(UM), Kaplas
Otto(UM)

29.09.2021

PYYDETÄÄN VAITELIAISUUTTA
Vaiteliaisuuspyyntö, kunnes asiasta
neuvoston päätös
Neuvoston päätös asiasta tehty
11.10.2021, vaiteliaisuuspyyntö päättynyt
13.10.2021

Asia

EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta asetetut rajoittavat toimenpiteet; uusien henkilöiden lisääminen listalle

Kokous

U/E/UTP-tunnus

UTP 5/2014 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan unionin neuvosto päätti 17.3.2014 Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentäviin tai uhkaaviin toimiin liittyvistä rajoittavista toimenpiteistä (2014/145/YUTP). Nykyisellään nämä nk. henkilöpakotteet ovat voimassa 15.03.2022 asti.

Neuvoston aluetyöryhmä on käsitellyt jäsenvaltioilta tullutta ehdotusta rajoittavien toimenpiteiden kohdistamisesta uusiin henkilöihin. Esitetyt henkilöt ovat Krimin ja Sevastopolin alueella toimineita oikeuslaitoksen ja ns. voimaviranomaisten edustajia, mm. tuomareita ja syyttäjiä. Aluetyöryhmän tarkastelun perusteella kahdeksan henkilön katsotaan aktiivisesti tukeneen ja toimeenpanneen Ukrainan alueellista koskemattomuutta ja suvereniteettia heikentävää politiikkaa edesauttamalla Venäjän oikeusjärjestelmän toimeenpanoa Krimin niemimaalla. Ulkosuhdeneuvosten työryhmä käsittelee kyseessä olevien henkilöiden lisäämistä jo olemassa olevan pakoteregiiimin (Ukrainan alueellinen koskemattomuus, suvereniteetti ja itsemääräämisoikeus) piiriin 30.9. ja pysyvien edustajien komitea (Coreper II) 1.10. Neuvoston päätös on määrä tehdä maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksessa 11.10

Suomen kanta

Suomi pitää perusteltuna, että EU reagoi Krimillä tapahtuneisiin ihmisoikeusloukkauksiin ja lisää Venäjän oikeusjärjestelmän toimeenpanoa Krimin niemimaalla edesauttaneita henkilöitä Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta asetettujen rajoittavien toimenpiteiden piiriin. EU on johdonmukaisesti lisännyt Venäjään kohdistuvia toimia tilanteen niin vaatiessa. Suomi katsoo, että jatkossakin lähtökohtana toimissa tulee olla johdonmukaisuus, suhteellisuus ja vahva oikeusperusta.

Suomi pitää tärkeänä, että EU toimii pakotteissa yhtenäisesti.

Suomi ei tunnusta Krimin laitonta liittämistä Venäjään. Suomi toimeenpanee EU:n tunnustamattomuuspolitiikkaa eli ei tunnusta Krimiä osaksi Venäjää. Suomi tukee Ukrainan suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta.

Pääasiallinen sisältö

Euroopan unionin neuvosto päätti Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä uhkaaviin toimiin liittyvistä rajoittavista toimenpiteistä, jotka tulivat voimaan 17.3.2014 neuvoston päätöksellä 2014/145/YUTP ja asetuksella (EU) N:o 269/2014. Nämä nk. henkilöpakotteet ovat nykyisellään voimassa 15.3.2022 asti. Henkilöpakotteiden määräaikaistarkastelu tehdään puolivuositain. Tällä hetkellä pakotteiden kohteena on 177 henkilöä ja 48 yhteisöä. Pakotteiden kohteena oleville henkilöille ja yhteisöille kuuluvat varat ja taloudelliset resurssit on jäädytettävä, minkä lisäksi on kiellettyä asettaa mitään varoja tai taloudellisia resursseja suoraan tai välillisesti näiden saataville tai hyödynnettäviksi. Pakotteiden kohteena olevien henkilöiden maahantulo ja kauttakulku EU:ssa tulee estää.

Itä-Ukrainan konfliktiin ja Krimiin liittyen EU on johdonmukaisesti lisännyt Venäjään kohdistuvia toimia tilanteen niin vaatiessa ja edellytysten täytyessä. Viimeksi lokakuussa 2020 neuvosto hyväksyi kahden henkilön ja neljän yhteisön lisäämisen pakotelistalle liittyen rautatieyhteyden avaamiseen Venäjältä Krimille joulukuussa 2019. Pakotelistalta on myös poistettu henkilöitä ja listauksia on päivitetty. Viimeksi päivityksiä tehtiin tunnistetietojen osalta 14.9.2021.

Yllä kuvaillun pakotejärjestelmän ohella EU on kohdistanut Venäjän federaatioon kaksi muuta pakotejärjestelmää. Ukrainan tilanteen vakautta horjuttavien Venäjän toimien johdosta käyttöön otetut rajoittavat toimenpiteet tulivat voimaan 1.8.2014 neuvoston päätöksellä 2014/512/YUTP ja asetuksella (EU) N:o 833/2014. Tämä pakotejärjestelmä sisältää mm. puolustustarvikkeiden vienti- ja tuontikiellon, kaksikäyttötutteen vientirajoituksia sekä öljynetsintään ja öljyntuotantoon liittyvien tuotteiden ja palveluiden vientirajoituksia.

Lisäksi EU on ottanut Krimin ja Sevastopolin laittoman liittämisen johdosta käyttöön rajoittavia toimenpiteitä 24.6.2014 voimaan tulleella neuvoston päätöksellä 2014/386/YUTP ja asetuksella (EU) N:o 692/2014. Tämä kolmas EU:n Venäjän federaatioon kohdistama pakotejärjestelmä koskee Krimiin liittyvää vientiä, tuontia, investointeja sekä matkailupalveluja. Tämän pakotejärjestelmän jatkosta päätetään vuodeksi kerrallaan. Nämä pakotteet ovat nykyisellään voimassa 23.6.2022 asti.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

UM/ITÄ-10, Pekka Vasara, 0295 350 523
UM/ITÄ-20, Joonas Heiskanen, 0295 350 535
UM/OIK-10, Mikael Ruotsi, 0295 350 826

EUTORI-tunnus

EU/2021/1065, EU/2021/1066

Viite

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
